

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
WYKSZA SZKOŁA BIZNESU W DĄBROWIE GÓRNICZEJ
(THE UNIVERSITY OF DĄBROWA GÓRNICZA), ПОЛЬЩА
HUMANITAS UNIVERSITY IN SOSNOWIEC, ПОЛЬЩА
SCHOOL OF COMMUNITY AND PUBLIC AFFAIRS, КАНАДА
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ОСТРОГРАДСЬКОГО
ДЕРЖАВНИЙ ВНЗ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»,
М. ДНІПРОПЕТРОВСЬК

**«ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ:
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, МАРКЕТИНГ,
БІЗНЕС»**

МАТЕРІАЛИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

8 грудня 2015 року

**Черкаси
2015**

ББК 65.050
УДК 338.24(063)
Е 90

Організаційний комітет:

Коломицева О.В., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет;
Malgorzata Smolarek, dr. Inz, Adiunkt Instytut Zarządzania i Ekonomii (Humanitas University in Sosnowiec, Poland);
Joanna Dziendziora, dr. Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej (The University of Dąbrowa Górnicza, Poland);
Eric Shragge, dr. School of Community and Public Affairs, Canada;
Кратт О.А., д.е.н., проф., Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського;
Пашкевич М.С., д.е.н., проф., Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»;
Фінагіна О.В., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет;
Петкова Л.О., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет;
Манн Р.В., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет;
Прямухіна Н.В., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет;
Чепурда Л.М., д.е.н., проф., Черкаський державний технологічний університет.

Е 90 **Ефективне управління економікою: інформаційні технології, маркетинг, бізнес** [текст]:
матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції, 8 грудня 2015 р. // Черкаський
державний технологічний університет. – Черкаси: **Видавничий дім «Гельветика»**, 2015. – 255 с.

Викладено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Ефективне управління економікою: інформаційні технології, маркетинг, бізнес», яка відбулася у м. Черкаси 8 грудня 2015 року. На конференції були розглянуті теоретичні та практичні питання ефективного управління економікою.

ББК 65.050
УДК 338.24(063)

© Черкаський державний
технологічний університет, 2015

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН

Березюк-Рибак І. Р.

ПОБУДОВА ВІТЧИЗНЯНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ В УМОВАХ
ПОГЛИБЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 9

Бурцева Т. І.

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ,
МЕНЕДЖМЕНТІ ТА МАРКЕТИНГУ 14

Жук О.С., Жученко А.М.

ОСОБЛИВОСТІ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ 17

Котыш Е.Н., Костенецкая Т. Г.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПОНЯТИЯ РИСКА В
ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ 20

Лисичарова Г.О., Лубенець А.В.

ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ МЕРКОСУР ПІД
ВПЛИВОМ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 24

Лишко С.В.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇНИ .. 28

Прямухіна Н. В.

РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ..... 32

Сидоренко І. О.

ПРОБЛЕМИ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ..... 36

СЕКЦІЯ 2. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ ТА РЕГІОНІВ

Андрєєва К. А.

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ІННОВАЦІЇ ТА ПОШИРЕННЯ ПРОЦЕСІВ
КЛАСТЕРИЗАЦІЇ..... 42

Белікова М.В., Гресь-Євреїнова С.В.

ВПЛИВ МОДЕРНІЗАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА
КІЛЬКІСТЬ ВІДВІДУВАЧІВ МУЗЕЇВ 46

Васильченко Л.С. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ.....	49
Дяченко О.П. РАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ ПРАЦІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ	53
Капінус Ю.І. ЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ РЕГІОНУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	58
Миленький В.М. ЕТАПИ І ВИДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	61
Паламарчук Д. М. ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄС: ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ	66
Пригодюк О.М. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В РЕАЛІЗАЦІЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ З ПОЗИЦІЇ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	69
Стрікаленко Т.В. ІННОВАЦІЇ В ВОДОПОСТАЧАННІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ЗАКЛАДІВ	74
Стременна К. М., Кошеленко С. В. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	80
СЕКЦІЯ 3..СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТА РЕГІОНІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Гулак Д.В. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	85
Ємельянова Н.А. ВПЛИВ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ КОРПОРАЦІЇ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК	88
Захарова О.В., Аль Мутлак Е.М. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	92

– перенесення більшості владних повноважень на рівень органів місцевого самоврядування.

Запровадження концепції соціальної відповідальності бізнесу позитивно вплине як на взаємовідносини останнього з суспільством, так і на ефективність діяльності компанії в цілому.

УДК 378:372.77

Захарова О.В., д.е.н., проф.

Zakharova O.V.

Черкаський державний технологічний університет

Аль Мутлак Е.М.

Al Mutlak E.M.

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Від часу створення перших вищих навчальних закладів, їх існування постійно проходило в умовах жорсткої конкурентної боротьби на регіональному та національному рівнях, метою якої завжди було залучення максимальної чисельності абітурієнтів і відбір найбільш здатних, перспективних й талановитих із них. Перемога або наближення до неї у цій боротьбі надавала навчальному закладу значні конкурентні переваги, а саме можливість залучати провідні висококваліфіковані науково-педагогічні кадри, отримувати першочергове державне фінансування, брати участь у міжнародних обмінах навчальними програмами, літературою, викладачами, студентами тощо. При цьому дуже важливим чинником успіху у конкурентній боротьбі виступає рівень мобільності ВНЗ, тобто його здатність швидко пристосовуватися до нових ринкових умов, вимог, як споживачів освітніх послуг – абітурієнтів, так і їх замовників – працедавців, законодавчих реформ у

сфері вищої освіти, вміння знаходити альтернативні джерела фінансування тощо.

Сучасні глобалізаційні процеси, що поступово охопили і сферу вищої освіти, значно посилюють гостроту конкурентної боротьби, яка, відповідно, переміщується з регіонального та національного рівнів на міжнародний рівень. Ці процеси здебільшого засновані на принципі самостійності виходу ВНЗ на світовий ринок освітніх послуг, де вони змушені відвойовувати власну нішу завдяки наявним конкурентним перевагам. Ще однією особливістю сучасного етапу розвитку системи вищої освіти є той факт, що від ступеня залучення ВНЗ до міжнародного співробітництва в системі вищої освіти значним чином залежить внутрішній попит на його освітні послуги, так як абітурієнти, що обирають напрям підготовки, підкріплені міцним та довготривалим партнерством із зарубіжними ВНЗ, отримують додаткові гарантії та привілеї [1, с. 34]. Отже, участь ВНЗ у міжнародному співробітництві стає одночасно визначальним чинником та результатом його конкурентоспроможності.

Орієнтація політики країни у сфері вищої освіти на інтеграцію та міжнародне співробітництво має бути підкріпленою відповідними стратегічними управлінськими діями, ініціатива впровадження яких має йти централізовано з найвищого рівня, спрямованими на приведення національної системи вищої освіти у відповідність до світових освітніх стандартів, її реформування. При цьому такі дії мають бути максимально обґрунтованими та ретельно продуманими, щоб не втратити позитивний, накопичений роками, національний досвід підготовки фахівців. Основними принципами, які при цьому мають виконуватися, слід назвати:

- забезпечення високої якості та професіоналізму професорсько-викладацького складу ВНЗ;

- забезпечення достойної оплати праці професорсько-викладацького складу, на рівні, не нижчим, ніж середньоєвропейська оплата праці відповідної категорії персоналу;

- забезпечення високої самостійності ВНЗ у питаннях формування політики стратегічного розвитку та міжнародного співробітництва;

- створення тісного взаємозв'язку між трьома основними учасниками освітнього процесу – споживачами освітніх послуг (випускники національних загальноосвітніх шкіл різних років; особи, що мають диплом «молодшого спеціаліста» або «бакалавра»; іноземні особи, що мають атестати та дипломи, признані еквівалентними українським аналогам відповідно до підписаних міжурядових або міжвідомчих угод України та певної країни тощо), ВНЗ, який безпосередньо надає послуги вищої освіти та ринком праці, який споживає кінцевий продукт цих послуг – дипломованих фахівців (підприємства всіх видів діяльності та форм власності, науково-дослідні установи, органи місцевого самоврядування тощо);

- зміна підходу до політики визначення вартості освітніх послуг – відмовлення від підходу, заснованому на встановленні мінімально припустимих розмірів вартості навчання, що веде до поступового фізичного і морального знецінення матеріально-технічної бази ВНЗ, неможливості якісно здійснювати провідні наукові дослідження й розвивати міжнародне співробітництво, та перехід до підходу, заснованому на обґрунтованому визначенні вартості навчання, яке би враховувало всі потреби ВНЗ, пов'язані із забезпеченням як високої якості освітніх послуг, так і гідних умов їх надання;

- врахування при розробці навчального плану вимог наступності, вибірності, еквівалентності, порівнянності та замінності навчальних дисциплін, що забезпечує система кредитів, із метою створення найбільш повних можливостей для поширення міжнародної мобільності студентів;

- забезпечення еквівалентності дипломів, виданих в Україні, дипломам, виданим в інших розвинених країнах світу; оформлення диплома та додатка до нього англійською мовою;

- позитивна динаміка щодо рейтингу ВНЗ у національній системі вищої освіти та наявність позитивних тенденцій у значеннях показників, що є складовими інтегрального рейтингу світових ВНЗ.

При цьому найбільші вимоги мають пред'являтися до професорсько-викладацького складу, критеріями високої якості та професіоналізму якого мають стати: достатня питома вага викладачів із науковими ступенями доктора та кандидата наук у загальному професорсько-викладацькому складі ВНЗ; досконале володіння викладачами хоча б однією іноземною мовою для забезпечення можливості вільного спілкування з іноземними студентами та викладачами; висока науково-методична активність викладачів, яка може бути виміряною кількістю фахових наукових публікацій, що щорічно видаються в Україні та за її межами; індекс цитування праць викладача в Україні та за її межами; методичне забезпечення навчальних курсів, що викладаються і його постійне оновлення та переробка відповідно до вимог ринку і швидкості зміни знань; розробка та друкування підручників, навчальних посібників, монографій, у тому числі англійською мовою; підготовка та захист кандидатських та докторських дисертацій під керівництвом викладача; участь у конференціях та симпозіумах міжнародного рівня тощо.

При цьому досягнення високої якості професорсько-викладацького складу можливо, по-перше, шляхом забезпечення високої оплати праці, яка б мотивувала викладачів до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, та, по-друге, завдяки створенню гідних умов праці, надання можливості здійснювати повномасштабні дослідження, їздити у відрядження. Коштів, що виділяються МОН України з Держаного бюджету на реалізацію цієї умови недостатньо і тому необхідно значно підвищувати вартість навчання. Якісна освіта за визначенням не може бути дешевою. Вірність цього ствердження підтверджується багаторічним позитивним досвідом економічно розвинених країн світу, система вищої освіти яких постійно розвивається та удосконалюється, постійно підвищуючи вимоги до якості освітніх послуг. Одночасно українським ВНЗ необхідно створювати власні та приєднуватися до вже діючих світових програм, що надають можливість окремим категоріям осіб отримувати вищу освіту безкоштовно або на пільгових умовах.

Ще однією обов'язковою вимогою до виконання є необхідність створення та постійної підтримки результативності функціонування базового освітнього ланцюга, що має забезпечувати життєздатність та життєдіяльність вищої освіти: тісного зв'язку між всіма категоріями абітурієнтів і ВНЗ шляхом створення в суспільстві позитивного іміджу загалом системи вищої освіти та безпосередньо окремого навчального закладу, чого можна досягти здебільшого через демонстрацію реального рівня успішного працевлаштування випускників за фахом, а тому одночасно ВНЗ необхідно підтримувати тісні зв'язки і з ринком праці, їх постійно поширювати та розвивати.

Переважає більшість перелічених принципів для українських ВНЗ є недосяжною та практично нездійсненою за сучасних умов функціонування і діючого стану системи вищої освіти України. Така ситуація є дуже негативним чинником, так як невиконання кожного з перелічених принципів різко скорочує рівень зацікавленості іноземних студентів у навчанні в ВНЗ України, а отже, ускладнює міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти. Отже, можна зробити основний висновок, що з метою активізації міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти необхідно кардинально переорієнтувати та скоригувати національну політику у цьому напрямі – перейти від простого колекціонування міжнародних угод про співробітництво різного рівня до їх дійсного впровадження у життя шляхом створення та стимулювання зацікавленості іноземців в отриманні українського диплому.

Список використаних джерел

1. Кушнарєнко В. Интернационализация высшего образования в постсоветской Украине / В. Кушнарєнко, С. Кнутсон // Международное высшее образование (рускоязычная версия информационного бюллетеня International Higher Education (Бостонский колледж, США)). – 2014. – №75. – С. 33-35.

Наукове видання

**«ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ:
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, МАРКЕТИНГ,
БІЗНЕС»**

МАТЕРІАЛИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

8 грудня 2015 року

Друкується в редакційній обробці авторів.

Підписано до друку 8.10.2013. Формат 60x84/16.

Папір офсет. Друк на дуплікаторі. Ум. друк. ар. 15,81.

Наклад 100 прим. Замовлення № 0810.

Підготовлено до друку та видруковано:

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»

73034, Україна, м. Херсон, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105

Тел. +38 0552 39 95 80

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 4392 від 20.08.2012 р.